

Javna sociologija – ciklus javnih predavanja i diskusija u organizaciji Odjela za sociologiju Sveučilišta u Zadru

---

U ponedjeljak, 25. veljače 2019. s početkom u 18.00 sati u Multimedijalnoj dvorani Gradske knjižnice Zadar dr. sc. Jadranka Švarc (Institut društvenih znanosti Ivo Pilar, Zagreb) i prof. dr. sc. Jasminka Lažnjak (Odsjek za sociologiju Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu) održat će javno predavanje pod naslovom „Inovacije, kultura i ortački kapitalizam: postoji li veza?“. Predavanje se održava u sklopu ciklusa javnih predavanja i diskusija „Javna sociologija“ u organizaciji Odjela za sociologiju Sveučilišta u Zadru.

Inovacije, kultura i ortački kapitalizam: postoji li veza?

Problem sporog gospodarskog razvoja Hrvatske, njenog zaostajanja za članicama Europske unije, te nizak inovacijski i poduzetnički kapacitet u centru je mnogih socioloških i ekonomskih analiza. Ovo predavanje bavi se povezanošću inovacijske kulture i regionalnog razvoja u cilju razumijevanja je li i u kojoj mjeri vrijednosni sustav utječe na razinu inovativnosti i poduzetništva u pojedinim regijama Hrvatske, a što posredno može pridonijeti razumijevanju kulture i gospodarskog razvoja općenito. Predavanje se temelji na knjizi *Inovacijska kultura u ortačkom kapitalizmu* u kojoj autorice prezentiraju rezultate istraživanja o povezanosti inovacijske kulture i regionalnog razvoja u Hrvatskoj.

Inovacijska kultura postala je predmet znanstvenog proučavanja jer se razlike u razini inovativnosti i tehnološko ekonomskoj razvijenosti u gospodarstvima pojedinih zemalja nije mogla objasniti klasičnim ekonomskim čimbenicima. U Hrvatskoj često se govori o društvenom okruženju koje je nepovoljno za inovacije i o antipoduzetničkoj klimi. Koliko možemo zaostajanje u inovacijama i poduzetništvu objasniti kulturnim, a koliko strukturnim čimbenicima?

Istraživanje se temelji na u svijetu vrlo često korištenom konceptu nacionalne kulture Geerta Hofstede a o čemu će biti riječi u prvom dijelu predavanja nakon čega se prezentirati rezultati istraživanja. Rezultati usprkos očekivanjima, nisu pokazali povezanost dimenzija nacionalne kulture s razvijenošću regija, odnosno s njihovim inovacijskim i poduzetničkim kapacitetima. Ovakav zaključak u skladu je s mnogim kritikama Hofstedeovog modela nacionalne kulture kao modela koji počiva na hiper-empirizmu te teorijskom redukcionizmu. Analiza na temelju provedenog istraživanja pokazala je da u našem slučaju Hofstedeov koncept nema eksplikativni karakter, a time niti mobilizacijski kapacitet za formiranje preporuka i akcija kojima bi se moglo utjecati na veće sklonost građana prema poduzetništvu i inovacijama. Ovakav zaključak otvorio je perspektive za razmatranje ostalih sociološko-politoloških teorija o uzrocima zaostajanja, među kojim se kao dominante izdvajaju teorija o egalitarnom sindromu i teorija o ortačkom kapitalizmu. Stoga se drugi dio predavanja odnosi na diskusiju da li je naše zaostajanje rezultat socio-kulturnog naslijeđa iz doba socijalizma ili je rezultat specifičnog tipa tzv. klijentelističkog ili ortačkog kapitalizma.